

Bir İçerik Analizi Örneği: Güzin Abla Köşesine Gelen Mektuplar Ve Bu Mektuplara Verilen Yanıtların İncelenmesi

A Content Analysis: Letters of the Readers Coming to the Corner of Güzin Abla and the Analysis of the Written Letters

Zeynep Hamamcı *, Mehmet Murat **, Murat Yıkılmaz ***, Ali Çekiç ***

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; bir gazetenin “Güzin Abla Köşesi”ne gelen okuyucu mektuplarının başvuran kişiye ait kişisel özellikler, sorun alanları ve verilen yazılı yanıtların yardım becerileri yönünden analiz edilmesidir. Araştırmanın evreni 1999–2007 yılları arasında gazeteye gelen okuyucu mektupları ve bu mektuplara verilen yazılı yanıtlardır. Araştırmanın örneklemini ise yansız örnekleme yöntemi seçilmiş toplam 94 okuyucu mektubu ve bunlara verilen yanıtlardır. Yapılan incelemede, Güzin Abla Köşesine başvuranların çoğunluğunun kadın ve bekar olduğu bulunmuştur. Grubun yaş dağılımları 14–50 arasında değişmektedir. Sorun alanları açısından incelendiğinde bireylerin % 55’i duygusal ilişkiler, % 17’si evlilik ilişkilerinde yaşanan problemler nedeniyle Güzin Abla Köşesine başvurdukları belirlenmiştir. Demografik değişkenlere göre yapılan incelemede ise bekar kişilerin kadın erkek ilişkilerde yaşanan sorunlar ile Güzin Abla Köşesine başvurdukları görülmektedir. Mektuplara verilen yanıtlar yardım becerileri açısından incelendiğinde cümlelerin % 18’sinin tavsiye, % 16’sının yorum, % 9’nun bilgi verme içerdiği belirlenmiştir.

Anahtar sözcükler: İçerik analizi, gazeteler, yardım arama davranışı

ABSTRACT

The aim of this study was the investigation of the letters of the readers coming to the corner of Güzin Abla in the newspaper in term of the demographical variables, problem areas, belonging to the person who applies for, and the written answers given to these letters from the aspect of the helping skills. The sample of the investigation is the letters of readers coming to the newspaper between the years of 1999 and 2007 and written answers given to these letters. The sample of study was 94 letters of readers and written answers given to these letters. The result of the examination realized that the majority of the people who applied for corner of Güzin Abla were females and singles. The age of the group was ranged from 14 to 50. When letters were examined in terms of the aspect of problems areas, it was found that 55 % of the people applied for had the problems related to the emotional relationships, 17 % had problems about the marriage. When whether or not there was a difference among the problems areas according to demographical variables was evaluated, it was determined that the female who was between 20 and 30 years applied for the corner of Güzin Abla, mainly with emotional problems. When the answers given to the letters were examined from the aspect of the helping skills, it was found that 18 % included recommendations, 16 % contained comments, 9 % were information.

Keywords: Content analysis, newspaper, helping skill behaviors

* Zeynep Hamamcı, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi PDR Anabilim Dalı, e-posta: hamamci@gantep.edu.tr,

** Mehmet Murat, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi PDR Anabilim Dalı, mmurat@gantep.edu.tr

*** Murat Yıkılmaz, Ali Çekiç, Okul Psikolojik Danışmanı (Rehber Öğretmen) MEM. e-posta: yikilmaz_murat@hotmail.com; aliceki@hotmai.com

1. GİRİŞ

İnsanlar yaşamları boyunca zaman zaman yaşadıkları ya da yaşayabileceklerini düşündükleri olayların etkisini ile çaresizlik yaşabilir, dışarıdan bir psikolojik desteğe ya da yardıma gereksinim duyabilirler. Bu gereksinimi gidermede başvurulacak yardım kaynakları genellikle arkadaşlar, aile üyeleri, akrabalar gibi bireylerin yakın çevreleridir (Amota,1990). Ancak günümüzde insanların sorunlarının artması ve çeşitlenmesi ile birlikte yardım arama davranışlarında da bir değişim gözlenmektedir. Artık insanlar ilk tercihleri olmasa da psikiyatri, psikolog, psikolojik danışman ve sosyal hizmet uzmanlarını v.b meslek mensuplarından daha fazla yardım alabilmektedirler.

Toplumumuzda bir yandan profesyonel kişilerden yardım arama davranışı devam ederken, bir yandan da sosyo-kültürel faktörlerin etkisi ile birlikte geleneksel yardım arama yöntemlerinin sürdüğü görülmektedir. Bu konuda psikiyatri kliniğine başvuran hastalar üzerine yapılan çalışmalar da bu sonucu destekler niteliktedir. Örneğin; Ünal, Kaya ve Yalvaç (2001) tarafından yapılan bir çalışmada psikiyatri kliniğine başvuran hastalarının % 12,3'ünü geleneksel çareler aradığı, %32,5'nin de psikiyatri kliniklerine başvurdukları bulunmuştur. Bir başka çalışmada ise depresyon hastalarının, % 24'nün tıp dışı yardım arama davranışı içinde oldukları belirlenmiştir (Özkorumak, Güleç, Köse, Borckardt ve Sayar, 2006). Yaşan ve Gürgen (2004) de yaptıkları çalışmada hastaların geleneksel yardım arama davranışlarını incelemiş, % 26,9'nun psikiyatriste ve % 36,5'nin doktor dışı kişilere başvurulduğunu olduğunu saptamışlardır. Aynı araştırma geleneksel yardım arama davranışında bulunulan kişilerin % 12,5'inin resmi din görevlileri, % 20'sinin okuyucu, muskacı, büyücü, hoca vb. olarak isimlendirilen kişiler olduğu belirlenmiştir.

Yardım arama davranışında belirtilen bu geleneksel yöntemler dışında zaman zaman gazete ve dergi köşelerinde yer alan kişilerden de yardım istenebilmektedir. Bunun bir örneği de uzun süredir devam etmekte olan bir gazetenin "Güzin Abla" köşesidir. Burada gazetenin okuyucuları Güzin Abla olarak isimlendirilen kişiye başvurarak sorunları nedeniyle yardım istemekte ve köşede soruna yönelik cevaplar yazmaktadır.

İnsanların isimlerini dahi bilmedikleri, tanımadıkları bir kişiye sorunlarını yazmaları, yardım talep etmeleri ve bu ilginin uzun yıllardır devam etmesi araştırmaya değer görünmektedir.

Ancak ülkemizde Güzin Abla Köşesine kimlerin hangi sorunlarla başvurduğunu ve okuyucu mektuplara verilen yazılı yanıtların yardım becerileri açısından içeriğinin nasıl olduğunu inceleyen bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Yalnızca Aydın (Milliyet, 2003) tarafından yapılan çalışmada Güzin Abla Köşesi 14 ay boyunca izlenmiş, okuyucu mektuplarının soru alanları yedi ayrı kategoriye ayrılarak, bu konularla ilgili yanıtların içeriği analiz edilmiştir. Araştırma örneğin ayrılık konusunda Güzin Abla'nın kadınlara, "sabırlı ol" gibi pasif, erkeklere "git tekrar konuş" gibi daha girişken yöntemler önerdiği, eşcinselliği, kanser veya AIDS gibi tedavisi zor hatta imkânsız hastalıklar grubunda değerlendirdiği belirlenmiştir Yurtdışında ise gazetelerde Güzin Abla köşesine benzer yazılar bulunmasına rağmen bu konuda yapılmış bir çalışmaya bulunmamaktadır.

Bu nedenle bu çalışmada Güzin Abla Köşesine mektupla başvuran bireylerin kişisel özellikleri ve sorun alanlarını incelemiştir. Araştırmada ayrıca belirlenen sorun alanlarında yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi ve yaşanılan bölge gibi demografik değişkenlere göre bir fark olup olmadığı da incelenmiştir. Araştırmada son olarak da Güzin Abla Köşesinde okuyucu mektuplara verilen yazılı yanıtların içeriği kullanılan yardım becerileri açısından içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Bu araştırmanın evreni 1999- 2007 yılları arasında Milliyet gazetesinin Güzin Abla Köşesine gelen ve internet sayfasında yayınlanan okuyucu mektupları ile bu mektuplara verilen yazılı yanıtlardır. Araştırmanın örnekleme ise her aydan birer adet random olarak seçilmiş, sorun içeren 94 mektup ve buna verilen 94 yazılı cevaplardır.

2.2. İşlem

Araştırmada önce veriler hazır hale getirilmiştir. Bu amaçla gazetenin internet sayfasında yayınlanan tüm okuyucu mektupların yazılı dökümleri alınmıştır. Bu dokümanlar

seçilirken, daha önceden Güzin abla köşesinde yayınlanan bir okuyucu mektubuna verilen cevabı içeren ya da herhangi bir sorun içermeyen sadece genel konulara ilişkin düşünce ve duygu ifadeleri yansıtan okuyucu mektupları araştırma örneklemini dışında tutulmuştur. Herhangi bir sorun nedeniyle Güzin Abla Köşesine başvuran mektuplar belirlendikten sonra kodlama işlemine geçilmiştir. Mektuplara verilen yanıtların analizinde cümle analiz birimi olarak kabul edilmiştir. Yazılı yanıtlarda kullanılan yardım becerilerinin belirlenmesinde ve kodlanmasında Hill & O'Brien (1997) ait Yardım Becerileri Sisteminden yararlanılmıştır. Araştırmada yanıtların yardım becerileri yönünden analizi doktora derecesine sahip iki uzman tarafından yapılmıştır. İki uzmanın üzerinde anlaşmaya varamadıkları durumlarda, cümle üçüncü bir uzman tarafından değerlendirilmiştir. Böylece yanıtların kodlanması ikinci kez gözden geçirilerek bir anlaşma sağlanmıştır. İki uzmanın yanıt mektuplarında yer alan cümleleri yardım becerileri yönünden kodlaması arasında .92 ($p < .001$) bir korelasyon bulunmuştur.

2.3. Verilen Analizi

Araştırmada Güzin Abla Köşesine mektupla başvuran bireylerin kişisel özellikleri ve yazılı mektuplardaki sorun alanlarının frekansları ve oranları belirlenmiştir. Sorun alanlarında demografik değişkenlere göre bir fark olup olmadığı Kay-kare testi ile incelenmiştir.

3. BULGULAR

Araştırmada Güzin abla köşesine mektupla başvuran kişilerin demografik özellikleri incelenmiştir. Bu analize ilişkin bulgular Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Güzin Abla Köşesine Mektupla Başvuran Bireylerin Demografik Özellikleri

Değişkenler		n	%
Cinsiyet	Kadın	67	71,3
	Erkek	25	26,6
	Belirtilmemiş	2	2,1
Yaş Grupları	14-19	14	14,89
	20-29	36	38,3
	30-50	6	6,38
	Belirtmemiş	38	40,43
Eğitim Durumu	İlköğretim	3	3,1
	Lise	7	7,5
	Üniversite	8	8,5
	Belirtilmemiş	76	80,9
Medeni	Evli	21	22,3

Durum	Bekâr	48	50,01
	Dul	4	4,3
	Belirtilmemiş	21	23,39
Yaşanılan Yer	Köy ve Kasaba	4	4,2
	İl	16	17
	Yurt Dışı	4	4,3
	Belirtilmemiş	70	74,5
Ekonomik Durum	Düşük	4	4,3
	Orta	2	2
	Yüksek	4	4,3
	Belirtilmemiş	84	89,4

Güzin Abla Köşesine mektupla başvuranların yaş ortalaması 23.36 ($SS=6.34$) olup, yaş dağılımları 14-50 arasında değişmektedir. Tablo 1'de sunulan değerler incelendiğinde ise grubun çoğunluğunun 20-29 yaş arasında olup ve bekar olduğu görülmektedir. Bununla birlikte gelen mektupların büyük bir çoğunluğunda eğitim durumu, yaşanılan yer ve ekonomik durum gibi demografik özellikler belirtilmemiştir. Mektuplarında bu demografik değişkenleri belirtenler arasında, % 8'inin üniversite mezunu, %17'sinin de büyük şehirlerde yaşadığı görülmektedir.

Yine araştırmada mektupla Güzin Abla köşesine başvuranların isim belirtmedikleri, çoğunluğunun bir rumuz (% 76) ya da ad ve soyadlarının baş harflerini kullandıkları belirlenmiştir.

Tablo 2'de ise Güzin Abla köşesine mektupla başvuran kişilerin sorun alanları verilmiştir.

Tablo 2. Güzin Abla Köşesine Mektupla Başvuran Bireylerin Sorun Alanları

Sorun Alanları	n	%
Kadın Erkek İlişkilerinde Yaşanan Sorunlar	52	55,31
Evlilik İlişkilerinde Yaşanan Sorunlar	16	17,02
Psikolojik Sorunlar	8	9,58
Aile Sorunları	6	6,38
Sağlık Sorunları	5	5,31
İş Ortamında Yaşanan Sorunlar	5	5,31
Ekonomik Sorunlar	2	1,08

Tablo 2'de sunulan değerler üzerinde yapılan tek örneklem için yapılan kay-kare testi sonucuna göre sorun alanlarında anlamlı bir fark belirlenmiştir ($\chi^2 = 171.191, p < .001$). Bu sonuçtan da anlaşılacağı gibi Güzin Abla Köşesine bireyler genellikle kadın erkek ilişkilerde yaşanan güçlükler nedeni ile başvurmaktadır. Bu sorun alanında ifade edilen

problemler sırası ile cinsellikle ilgili problemler (aşırı cinsel istek, bakirelik ve hamileliğe ilişkin sorular, istenmeyen cinsel ilişki), bitmiş ilişkiye yönelik yaşanan olumsuz duyguların ifadesi, kendini karşı cinse ifade edememe, bir duygusal ilişkiyi bitirmede yaşanan kararsızlık, karşı cinsten bir arkadaşın olmaması, evli bir kişi ile birlikte olma, ilişkilerde eğitim ve kültür farklılığı, erkeklere güvensizlik, karşı cinsin ilgisiz tavır görme, eski erkek ya da kız arkadaşını arama olarak bulunmuştur.

Bireyler ikinci sırada evlilik ilişkilerinde yaşanan sorunlar nedeniyle Güzin Abla Köşesine başvurmuştur. Bu sorun alanında daha çok evlilikte yaşanan cinsel sorunlar, eş tarafından aldatılma, kıskançlık, iletişim kopukluğu, problem çözememe gibi nedenlerden kaynaklanan eşle uyumsuzluklar ifade edilmiştir.

Mektuplarda psikolojik sorunları nedeniyle başvuranların çoğunluğunun depresif belirtilerden şikâyet ederken, aile içinde yaşanan problemler nedeni ile başvuranların en sıklıkla belirttikleri problem alanı ise anne baba ayrılığının çocuğu ya da aileyi nasıl etkileyeceğidir. Yine araştırmada Güzin Abla Köşesine bireylerin cinsel yolla bulaşan hastalık, kadın hastalıkları, çocuklarda altını ıslatma ya da bir ilaç ya da doktor adı sorma amacıyla yazdıkları anlaşılmaktadır.

Araştırmada bireylerin sorun alanlarından frekansı en yüksek olarak gözlenen kadın erkek ilişkileri ve evlilik ilişkilerinin yaşanan sorunlar alt kategorilerinde demografik değişkenlere göre bir fark olup olmadığı iki değişken için uygulanan kay-kare testi ile analiz edilmiştir.. Yapılan analizlerde cinsiyete ($\chi^2 = 1.62, >.203$) ve yaş ($\chi^2 = .10, p>.752$) değişkenlerine göre belirtilen sorun alanlarında anlamlı bir fark bulunmazken, medeni durum değişkenine ($\chi^2 = 38.73, p<.001$) göre bir fark belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre bekar kişiler daha çok kadın erkek ilişkileri ve evlilik ilişkilerinin yaşanan sorunlar ile Güzin abla köşesine başvurmuştur.

Araştırmada ayrıca, Güzin Abla Köşesine gelen mektuplara verilen yanıtların içeriği yardım becerileri yönünden analiz edilmiştir. Buna ilişkin bulgular Tablo 3'de sunulmaktadır.

Tablo 3. Güzin Abla Köşesinde Verilen Yanıtların İçeriğindeki Yardım Becerileri

Yardım Becerileri	n	%
Tavsiye	227	17,83
Yorumlama	211	16,13
Bilgi verme	111	8,59
Olumsuz eleştiri	100	7,65
Destekleme cesaretlendirme	63	4,82
Kapalı uçlu soru	56	4,28
Kendini açma	52	3,98
İçerik yansıtma	47	3,08
Açık uçlu soru	25	1,91
Duygu yansıtma	21	1,60
Olumlu eleştiri	15	1,14
Cesaretini kırma	15	1,14
Yüzleştirme	9	0,68

Tablo 3'de sunulan değerler üzerinde yapılan tek örneklem için yapılan kay-kare testi sonucuna göre mektuplara verilen tepkilerin içeriğinde anlamlı bir fark belirlenmiştir ($\chi^2 = 864,661, p<.001$). Elde edilen değerler incelendiğinde mektuplara verilen tepkilerin çoğunluğunun tavsiye, yorum, bilgi verme içerdiği görülmektedir. Yine araştırmada Hill & O'Brien (1997) ait Yardım Becerileri Sınıflandırmasına girmeyen ancak yaygın şekilde kullanılan bir diğer tepki olumsuz eleştiridir.

4. TARTIŞMA

Bu araştırmada Güzin Abla Köşesine yapılan başvuranların çoğunluğunun genç ve orta yaş grubunda yer alan olan bekar kişiler olduğu görülmektedir. Bu yaş dönemi bireylerin meslek seçimi, okul seçimi ve evlilik gibi önemli kararların aldıkları, yaşamlarını yapılandırdıkları bir dönemdir. Bu dönemde önemli kararlarının alınması bireyleri daha fazla stres yaşamalarına yol açmış ve böylece yardım arama davranışına yönlendirmiş olabilir. Araştırmada daha çok genç yaş grubundaki bireylerin yardım arama davranışında bulunması Özgüven & Sayıl (1999), Palabıyıköğlü, Berksun, Güney, ve Duran (1995) bulguları ile de tutarlılık göstermektedir.

Araştırmada ayrıca kadınların erkeklerle karşılaştırıldığında daha sık Güzin Abla Köşesine başvurdukları belirlenmiştir. Literatürde de kadınların erkeklere göre yardım arama davranışında buldukları (Özgüven & Sayıl,1999; Ünal, Kaya ve Yalvaç, 2001), yardım almaya ilişkin daha olumlu bir tutuma sahip oldukları (Leong ve Zachar, 1999; Kalkan ve Odacı, 2005; Türküm, 1999, Türküm 2001) ve kendilerini daha fazla açtıkları

(Napier, 1978) belirtilmektedir. Ayrıca psikolojik yardım almaya ilişkin tutumlarla kadınsılık cinsiyet rolü arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Kalkan ve Odacı, 2005). Cinsiyet rolü üzerinde yapılan diğer çalışmalarda da erkeklerin incinebilirlik ve duygusallığı kadınlığa ait özellikler olarak değerlendirdikleri, çare aramayı güçsüzlük olarak saydıkları için kadınlardan daha az düzeyde psikiyatrik yardım aradıkları bilinmektedir (Akt.: Kaya ve Ünal, 2006). Araştırmada kadınların Güzin Abla Köşesine başvurmalarının bir diğer nedeni kendi cinsiyetlerinden birilerine kendini açmalarının tercih etmiş olmalarından kaynaklanabilir. Ülkemizde Oral (2006) tarafından yapılan bir araştırmada da intihar girişiminde bulunan kadınların erkek terapistlere karşın kadın terapistleri seçmeye eğilimli oldukları belirlenmiştir.

Araştırmanın bir diğer bulgusu Özgüven & Sayıl (1999) bulguları ile tutarlı olarak bireylerin daha çok eşle ya da kız erkek arkadaş ilişkileri gibi duygusal ilişkilerde yaşanan sorunlarla yardım istemeleridir. Bireylerin duygusal ilişkilerde yaşadıkları sorunların aile, iş yaşamı ya da sağlıkla ilgili problemlerden daha önemli olarak algıladıkları anlaşılmaktadır. Bu bulgu başvuran kişilerin yaş döneminin gelişimsel özelliklerinden kaynaklanabilir. Gelişim kuramcılarının- dan Erikson' göre genç yetişkinlik dönemindeki bireyden beklenen en önemli gelişimsel görev yakın duygusal ilişkiler kurmaktır (Özbay, 2004).

Güzin Abla Köşesinde bireylere verilen yardımın içeriği incelendiğinde ise, yardımı sunan kişinin profesyonel olmamasından kaynaklanarak daha çok bilgi ya da tavsiye verme şeklinde olduğu, ya da sorun yazan kişiyi olumsuz şekilde eleştirdiği görülmektedir. Bu tepkilerin insanlar tarafından kabul görmesi ise toplumumuzda insanların kültürün bir gereği olarak yönlendirmek eğilimi içinde olmalarından kaynaklanabilir.

Bu araştırmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi bu araştırmada Güzin Abla Köşesine gelen tüm mektuplar incelenmemiştir. Güzin Abla köşesi uzun yıllardır devam etmesine rağmen gazetenin internet sayfasında yayınlanan belirli yıllar incelenmiştir. Ayrıca alınan örneklem sayısı sınırlıdır. Yine araştırmada Güzin Abla Köşesine başvuran kişiler eğitim durumları, yaşadıkları yerleri ve ekonomik durumlarını belirtmedikleri için bu değişkenlere ilişkin analizler yapılamamıştır. Bundan sonraki

araştırmalar ayrıntılı bir gazete arşiv taraması yapılarak daha geniş örneklem grubu üzerinde inceleme yapılabilir. İlerideki araştırmalarda sorun alanlarında ve başvuran kişiye ait özelliklerde ve Güzin Abla'nın vermiş olduğu yanıtlarda yıllara göre farklılık olup olmadığı araştırabilir.

KAYNAKLAR

1. Aydın, F. C. (2003). <http://www.milliyet.com.tr/2003/02/07/yasam/yas00.html> Milliyet:2003 Erişim: 25.12.2007
2. Amato, R.P. (1990). Personality and Social Network Involvement as Predictors of Helping Behavior in Everyday Life. *Social Psychology Quarterly*. Cilt:53, Sayı: 1.
3. Hill, C.E. and Q'Brien, K.M. (1999). *Helping skills*. Washington, DC: American Psychological Association
4. Kalkan, M. ve Odacı, H. Gender and Sex Role in Relation With Attitudes Toward Seeking Psychological Help. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*. Cilt/Sayı:3/22.
5. Leong, F. and Zachar, P. (1999). Gender and Opinions About Mental Illness as Predictors of Attitudes Toward Seeking Professional Psychological Help. *British Journal of Guidance and Counseling*, Volume 27, Number 1, pp. 123-132.
6. Napier, A. Y. (1978).The rejection-intrusion pattern: A central family dynamic. *Journal of Marriage and Family Counseling*, 4, 5-12.
7. Oral, E. A. (2006). İntihar Girişimi Olan Kadınların Duygularını Açma Davranışı. *Kriz Dergisi*. Cilt:3, Sayı:1-2: 208-214.
8. Özbay, Y. (2004). *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi*. (Kuram Araştırma Uygulama). Öncü Basımevi, Beşinci Baskı, Ankara.
9. Özgüven, H.D ve Sayıl, I. (1999). Ankara Üniversitesi Kriz Merkezine Bir Yıl Süresince Başvuran Yeni Vakaların Sorun Alanları ve Tanılarına Göre Değerlendirilmesi. *Kriz Dergisi*. Cilt: 7, Sayı:1: 7-13.
10. Özkorumak, E. ve Ark. (2006). Depresyon Hastalarında Tıp Dışı Yardım Arama Davranışı: Aleksitimi Bir Etken Olabilir mi? *Klinik Psikiyatri Dergisi*, Cilt/Sayı: 9/4:161-169.

11. Palabıyıköğlü, R.; Berksun, O.; Güney, S.; Yazar, H. ve Duran, A. (1995). Krize Müdahale Merkezine Başvuranların Değerlendirilmesi: Demografik Özellikler, Sorun Alanları, Yaklaşım. **Kriz Dergisi**. Cilt/ Sayı:3/1-2: 118-123.
12. Türküm, S. (1999). Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutumları ve Kendini Açma Eğilimleri. **IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi**. Sayfa:244-259, Eskişehir.
13. Türküm, S. (2001). Stresle Başa Çıkma Biçimi, İyimserlik, Bilişsel Çarpıtma Düzeyleri ve Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutumlar Arasındaki İlişkiler: Üniversite Öğrencileri Üzeride Bir Araştırma. **Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**. Cilt: 1, Sayı: 2: 1-16.
14. Uğuz, Karababa ve Aşkın (2007). Obsesif Kompulsif Bozukluk İçin Yardım Aramada İlk Başvuru Yerlerinin Değerlendirilmesi. **Genel Tıp Dergisi**, Cilt/ Sayı:17(1).
15. Ünal, S. ve Ark. (2001). Hastalık Açıklama Modeli ve Çare Arama Davranışı. **Anadolu Psikiyatri Dergisi**, Cilt/Sayı:2/4:222-229.
16. Yaşan ve Gürgen (2004). Psikiyatri ve Fizik Tedavi Polikliniklerine Başvuran Hastaların Geleneksel Yardım Arama Davranışının Karşılaştırılması. **Dicle Tıp Dergisi** Cilt:31, Sayı:3.